

گفت و گو با حجت الاسلام والمسلمین سید ابراهیم رئیسی دادستان کل کشور

دولتی ها مدارک فساد را ارائه کنند

در همه پرونده های یک شعبه یا بخشی از بانک نقش دارد

هادی محمدی

سید ابراهیم رئیسی شاید از جمله افراد حاضر در قوه قضائیه است که بیشتر عمر کاری خود را در کار قضا گذرانده است. رئیسی ۵۴ ساله که اصلیت مشهدی و اتفاقاً نسبت خانوادگی با امام جمعه این شهر دارد تا کنون در مناصب مهم قضایی از جمله ریاست سازمان بازرسی کل کشور در زمان آیت... یزدی، معاون اول قوه قضائیه در زمان آیت... هاشمی شاهرودی و دوره اول آیت... آملی لاریجانی را در کارنامه خود می بیند و امروز نیز دادستانی کل کشور را مدیریت می کند. رئیسی علاوه بر این در امور سیاسی نیز دستی بر آتش دارد و ضمن عضویت در جامعه روحانیت مبارز تهران از اعضای هیات رئیسه مجلس خبرگان رهبری به شمار می رود. سید ابراهیم رئیسی در حالی پذیرای مادر ساختمان قدیمی کاخ دادگستری در مرکز تهران شد که محذورات قضایی عملاً دست ما را در پرسیدن و جواب گرفتن بسیاری از سوالات روز بست.

جایای یک سری عناصر ناصالح را می بینید که افرادی سودجو با آن ها ارتباط گرفته اند؛ یعنی افرادی از کارکنان اداری که در مجموعه ها هستند. به عبارتی مفسدان اقتصادی تلاش کردند تا ردپایی در ادارات و نهادها با افراد ناصالح ایجاد کنند. این نوع فساد، محصول روابط ناسالم بین بخش خصوصی و بخش دولتی است. در همه پرونده ها مثلاً یک شعبه یا بخشی از بانک نقش دارد. در حقیقت باید آنجا اصلاح شود تا این همه ضمانتنامه از یک شعبه در بانکی نوعی، صادر نشود که بعد موجب گردش ناصحیح اعتبارات شود. این پدیده یک عزم جدی از ناحیه دولت در اصلاح نظام بانکی و پولی کشور را می طلبد. اگر نظام پولی و مالی کشور اصلاحاتی داشته باشد - من نمی گویم - فساد به طور کامل ریشه کن می شود، اما قطعاً بسیار تاثیر گذار خواهد بود.

موضوع قاچاق کالایی از زمینه ها و بسترهای فساد اقتصادی است. صحبت کردن از تولید ملی بدون کاهش قاچاق کالای یک بحث آرمانی است، تا یک حرکت واقعی. قاچاق کالا، ضد تولید و اشتغال و استقلال ملی است و امروز رقم قاچاق کالا بسیار سرسام آور است که هیچ مفهومی ندارد. تنها بحث بر خورد هم نیست. اکنون در مناطق مرزی، دادگاهها و دادرها در حال رسیدگی به پرونده های قاچاق هستند؛ اما این حرکت به تنهایی کافی نیست و حتماً نیاز به ساز و کاری دارد تا قاچاق کالا برای یک قاچاقچی صرف نکند. وزارت اقتصاد، گمرکات و بانکها مرزبانان اقتصادی کشور هستند و همواره باید رصد کنند که اگر فساد در حال انجام است فوراً در مسیر اصلاح قرار گیرد. رهبری معظم انقلاب، سه دستگاه استعلا و استعلا و ناظر بر مبارزه با فساد تعیین کردند که عبارت بودند از: سازمان بازرسی کل کشور در قوه قضائیه، دیوان محاسبات در مجلس محترم و وزارت اطلاعات در دولت؛ که باید علی الدوام رصد کنند تا فساد پیش نیاید. اینکه ما هر روز شاهد یک پدیده یا موضوعی هستیم و پرونده جدیدی می بینیم، به خاطر این است که زمینه های فساد همچنان وجود دارد. این موضوع یک اقدام عملی می طلبد و هرگز با سمینار و نشست و حرف زدن صرف، کار مهمی صورت نمی گیرد.

چقدر امیدوارید در دولت جدید این موضوع محقق شود و اقدام عملی برای از بین بردن بسترها صورت بگیرد؟

بعضی از مسئولان و دولتمردان در این دو سال سخن از این دارند که در گذشته چه اتفاقاتی افتاده است. مردم می خواهند اگر در قبل فساد بوده اولاً زمینه های فساد از بین برود و دوم اینکه مدارک آن را به قوه قضائیه برای برخورد دهند. یعنی آن چیزی که برای مردم اعتماد ساز است گزارش برخورد با فساد است و اگر صرفاً بر این پافشاری کردیم که در گذشته فساد شده، اعتماد ساز نیست، بلکه بیشتر نگران کننده اذهان عمومی است. بنده می گویم اگر در گذشته فساد شده حتماً باید برخورد بشود اما نه با ادعا؛ بلکه با اسناد و مدارک. یعنی باید اسناد و مدارک برای دستگاه قضایی ارسال شود و رسیدگی و برخورد شود تا اعتماد ساز باشد. مردم می گویند نکند روز دیگری کس دیگری بیاید و نسبت به افرادی که امروز هستند ادعای فساد کند. من نسبت به معوقات بانکی از دادستان تهران سؤال کردم. گفتند متأسفانه لیستی که از بانک مرکزی برای ما ارسال شده هیچ استنادی ندارد و صرفاً یک لیست است و مشخص نیست از چه بانکی بوده، وثیقه داشته یا نداشته و خود بانک پیگیری کرده یا نکرده؟ و اینکه از دستگاه قضایی چه توقعی دارد. نکته این است

بعضی از مسئولان و دولتمردان

در این دو سال سخن از این دارند که در گذشته چه اتفاقاتی افتاده است. مردم می خواهند اگر در قبل فساد بوده اولاً زمینه های فساد از بین برود و دوم اینکه مدارک آن را به قوه قضائیه برای برخورد دهند.

در سال های اخیر بحث مفاسد اقتصادی که به نظر می رسد از آفات تهدید کننده انقلاب اسلامی باشد رشد بیشتری داشته است.

دستگاه قضایی جدای از برخورد های نهایی، چه برنامه ای برای جلوگیری از این گونه مفاسد آن هم در سطوح بالای نظام دارد؟
بسم الله الرحمن الرحیم. نکته ای که گفتید نکته مهمی است. به نظرم یک دغدغه جدی هم برای مردم و هم مسئولان و در رأس آن ها مقام معظم رهبری وجود دارد. وقتی بحث از اقتصاد مقاومتی می شود حتماً با امنیت اقتصادی همراه است و اگر قرار باشد امنیت اقتصادی شکل بگیرد باید مبارزه با فساد اقتصادی صورت گیرد. رونق اقتصادی در کشور نیاز به مبارزه با فساد اقتصادی دارد. ده سال قبل رهبر انقلاب دستور العملی دادند که مخاطبش روسای سه قوه بودند رؤسای قوا موظف شدند تا در ارتباط با مساله فساد اقتصادی سه اقدام انجام دهند: اول ساز و کار های فساد ساز در کشور مورد ارزیابی قرار گیرد، مثلاً در نظام بانکی و پولی، در نظام صادرات و واردات و مالیات و... اصلاحاتی صورت بگیرد که خود این مساله باعث شود اگر کسی انگیزه فساد داشته باشد نتواند و منافذ پدید آورنده فساد مسدود

شوند. این کار وظیفه دولت است. یک وظیفه هم برای مجلس وجود دارد که آن اصلاح قوانین و مقررات یا تصویب قوانین ضد فساد است که موجب بازدارندگی از فساد شود و یا اساساً از فساد جلوگیری کند. کاری که مربوط به دستگاه قضایی متصور است یکی نظارت بر دستگاههاست و دیگری هم رسیدگی به پرونده مجرمان و متخلفان اقتصادی. به نظر من منشور رهبر انقلاب - که ده سال از آن می گذرد - به عنوان جامع ترین نسخه ای است که می تواند فراروی قوای سه گانه نظام جمهوری اسلامی باشد و اگر به آن عمل شود تمام ساز و کار های مبارزه با فساد در آن وجود دارد و یک نظام عاری از فساد شکل می گیرد. این پیام با همه ابعاد مورد توجه، اجرایی نشده است در بخشی از قسمتها اجرا شده و آثار و برکاتی داشته، اما اگر همه ابعاد آن اجرایی می شد می توانست ساز و کار های اداری را تا حد زیادی اصلاح کرده و از بسیاری مفاسد پیشگیری نماید. مثلاً در سالهای ۷۴ و ۷۵ که من در سازمان بازرسی کل کشور حضور داشتم، پرونده فساد ۱۲۳ میلیاردی بانک صادرات مطرح بود و بعد فردی محکوم شد؛ اخیراً هم پرونده سه هزار میلیاردی و پرونده های دیگری که رسانه ای شد. در این پرونده ها افراد و میزان فساد متفاوت است؛ اما جنس این پرونده ها یکی است؛ یعنی از یک سری بستر ها و زمینه های مشترک، سوء استفاده شده است. شما